

Předmluva (<i>Fr. Sedlák</i>)	5
1. Hudební pedagogika jako teoretický základ hudební výchovy (<i>Fr. Sedlák</i>)	7
1. 1. Její současné problémy a úkoly	7
1. 1. 1. Začlenění hudební pedagogiky do vědního systému	8
1. 1. 2. Struktura hudební pedagogiky	9
1. 2. Hudební výchova na 2. stupni základní školy	11
1. 2. 1. Úkoly a cíle hudební výchovy	11
1. 2. 2. Její podíl v etické a komunistické výchově	12
1. 2. 3. Obsah hudební výchovy	14
1. 2. 4. Problémy hudební výchovy ve škole	14
1. 2. 5. Učební osnovy	16
1. 3. Didaktika hudební výchovy	19
1. 3. 1. Vymezení pojmu	20
1. 3. 2. Budování hudební didaktiky jako vědního oboru	22
2. Psychologické předpoklady hudební výchovy (<i>Fr. Sedlák</i>)	25
2. 1. Metodologická východiska hudebního vývoje žáků	25
2. 1. 1. Zákonitosti hudebního vývoje	27
2. 1. 2. Charakteristika hudebního vývoje	28
2. 2. Hudební schopnosti a dovednosti	31
2. 2. 1. Hudební vlohy jako hmotný základ schopností	34
2. 2. 2. Rozvoj hudebních schopností	35
2. 2. 3. Klasifikace hudebních schopností	36
2. 2. 4. Charakteristika základních hudebních schopností	38
2. 3. Zvláštní rysy hudebnosti žáků II. stupně základní školy	45
2. 3. 1. Biologické přeměny	46
2. 3. 2. Hlasová mutace	47
2. 3. 3. Změny v duševním životě a hudebním vnímání	49
2. 3. 4. Hudební zájmy dospívajících	51
2. 3. 5. Význam hudby v období dospívání	52
2. 4. Diagnostika a predikce hudebních schopností	53
2. 4. 1. Prověrka hudebnosti žáků při přechodu na II. stupeň základní školy	64
3. Hudebněvýchovný proces ve škole a jeho zvláštnosti (<i>Fr. Sedlák</i>)	71
3. 1. Charakteristika. Interakce jeho činitelů	72
3. 2. Nutnost modernizace obsahové i didaktické	74

3. 3.	Návrat k dítěti. Všeobecnost výchovného procesu	75
3. 4.	Hudební činnosti a jejich vztahy	77
3. 5.	Rozvoj hudebního myšlení	78
4.	Osobnost učitele hudební výchovy (<i>Fr. Sedlák</i>)	80
4. 1.	Utváření osobnosti učitele na vysoké škole	81
4. 2.	Osobní předpoklady k učitelské práci	84
4. 3.	Rozvoj hudební a pedagogické tvořivosti učitele	85
4. 4.	Další vzdělávání učitele. Postgraduální studium učitelů hudební výchovy	88
5.	Problematika výběru učiva (<i>Fr. Sedlák</i>)	91
5. 1.	Zásady a kritéria výběru	91
5. 2.	Tematické celky učiva	93
6.	Didaktické zásady v hudební výchově (<i>Fr. Sedlák</i>)	96
6. 1.	Zásada aktivity žáků	96
6. 2.	Zásada názornosti	98
6. 3.	Zásada přístupnosti a přiměřenosti	101
6. 4.	Zásada soustavnosti a posloupnosti	102
6. 5.	Zásada trvalosti osvojených dovedností a vědomostí	103
6. 6.	Nutnost spojení teorie s praxí	104
6. 7.	Princip vědeckosti vyučování	104
7.	Vyučovací metody v hudební výchově (<i>Fr. Sedlák</i>)	106
7. 1.	Volba vyučovací metody	106
7. 2.	Dělení vyučovacích metod v hudební výchově	107
7. 2. 1.	Metody zprostředkování hudebních poznatků a hudby převážně učitelem	108
7. 2. 2.	Metody zprostředkování a osvojování hudby a hudebních činností ve spolupráci se žákem	110
7. 2. 3.	Metody samostatného objevování hudby (rozvoj improvizčních schopností)	111
7. 3.	Diferenciace žáků ve třídě	112
7. 3. 1.	Skupinové vyučování	112
7. 3. 2.	Práce v odděleních	113
7. 4.	Programované učení a hudební výchova	116
7. 5.	Metody opakování učiva a upevňování hudebních dovedností	120
7. 6.	Prověřování a hodnocení (klasifikace) hudebních vědomostí a dovedností	122
8.	Komplexní múzická výchova (<i>Fr. Sedlák</i>)	128
8. 1.	Hudební tvořivost žáků a její rozvoj	128
8. 1. 1.	Vlastnosti a rysy hudebně tvořivého člověka	130
8. 1. 2.	Vývoj názorů na dětskou hudební tvořivost	131
8. 1. 3.	Prostředí a učitel v rozvoji dětské hudební tvořivosti	134
8. 1. 4.	Rozvoj tvořivosti a nové osnovy hudební výchovy	136
8. 2.	Hra na hudební nástroje v hudebněvýchovném procesu	138
8. 2. 1.	Kombinace dětských nástrojů s klasickými	141

8.	3.	Hudebně pohybová a taneční výchova žáků	142
8.	3. 1.	Úkoly podle nových osnov hudební výchovy	145
8.	4.	Podstata rytmického cítění	148
8.	4. 1.	Cvičení k rozvoji rytmického cítění	152
8.	5.	Úsilí o komplexní a aktivizující hudebněvýchovné soustavy	154
8.	5. 1.	Orffův Schulwerk a jeho česká adaptace	154
8.	5. 2.	Dílo E. Willemse	159
8.	5. 3.	Hudebněvýchovný systém Zoltána Kodálye	160
9.		Vyučovací hodina v hudebněvýchovném procesu (<i>Fr. Sedlák</i>)	161
9.	1.	Efektivita hodiny	161
9.	2.	Stavba vyučovací hodiny	162
10.		Příprava učitele hudební výchovy na vyučování (<i>Fr. Sedlák</i>)	165
10.	1.	Činitelé ovlivňující přípravu	165
10.	2.	Písemné přípravy	166
10.	3.	Nástin přípravy pro začínajícího učitele	168
11.		Plánování hudebněvýchovné práce (<i>Fr. Sedlák</i>)	172
11.	1.	Cyklické plánování	172
11.	2.	Tematické celky	173
11.	3.	Ukázka části celoročního plánu podle nových učebních osnov pro 2. stupeň základní školy	174
12.		Práce učitele a žáků s učebnicemi hudební výchovy (<i>Fr. Sedlák</i>)	176
13.		Vokálně reprodukcční a intonační schopnosti žáků jako základ rozvoje hudebnosti (<i>J. Kolář</i>)	179
13.	1.	Význam vokální intonace v rozvoji klíčových hudebních schopností	179
13.	2.	Vokální imitace a omezenost jejího formativního působení	180
13.	3.	Historický vývoj vokálně intonačních metod	180
13.	3. 1.	Intonační metoda tonální a intervalová	180
13.	3. 2.	Nejvýznamnější intonační metody 19. století	182
13.	3. 3.	Počátky intonační metodiky v českých zemích	184
13.	4.	Současné intonační metody u nás i v zahraničí. Jejich problémy v teorii i v praxi	185
13.	4. 1.	Současné intonační metody na základních školách v českých zemích	185
13.	4. 2.	Nejvýznamnější intonační metody v zahraničí	192
13.	5.	Využití progresivních rysů intonačních metod při vyučování	196
13.	6.	Sluchová analýza a intonační diktáty jako nedílná složka rozvoje hudebnosti dítěte	200
13.	7.	Postup intonačního výcviku pro hudebně méně připravené žáky (<i>Fr. Sedlák — J. Kolář</i>)	206
13.	7. 1.	Obecné zásady při uvádění nového intonačního prvku	207

13.	7. 2.	I. varianta — metodický postup z tónického centra	208
13.	7. 3.	II. varianta — metodický postup od 5. stupně v dur	213
13.	8.	Estetickov ýchovná práce s písni (Fr. Sedlák)	215
13.	8. 1.	Postup při osvojování písni itací	215
13.	8. 2.	Idea písni a světonázorová výchova žáků	218
13.	8. 3.	Funkce přípravných cvičení k písni	220
13.	8. 4.	Spojení vokální imitace s prvky intonačními	223
13.	8. 5.	Osvojení písni intonačními postupy	224
13.	9.	Příčiny nezpěvnosti a nesprávného pěveckého projevu dětí (Fr. Sedlák)	225
13.	9. 1.	Metodická práce s žáky hudebně zaostávajícími	229
13.	9. 2.	Péče o děti hudebně nadané	231
14.		Pěvecká výchova (J. Vrchotová-Pátová)	233
14.	1.	Kultivace hlasu učitele a žáka	233
14.	1. 1.	Hlasová a duševní hygiena	239
14.	1. 2.	Předpoklady hlasové a pěvecké výchovy	242
14.	2.	Dětský hlas a jeho charakteristika	243
14.	3.	Utváření pěveckých dovedností a návyků v kolektivu žáků	243
14.	3. 1.	Praktická cvičení	244
14.	3. 2.	Hlasová zkouška a klasifikace dětského hlasového projevu	256
14.	4.	Výběr pěveckých cvičení pro kolektivní hlasovou výchovu ve vztahu k probírané intonační látce	258
14.	5.	Metodická práce s dětským sborem. Repertoár, způsoby jeho osvojování, veřejná vystoupení	258
14.	5. 1.	Řízení dětského sboru	261
15.		Metodika vícehlasého zpěvu (J. Kolář)	264
15.	1.	V ýznam dvojhlasého zpěvu a jeho předpoklady	264
15.	2.	Přípravná cvičení k dvojhlasému zpěvu. Intervalová čistota	264
15.	3.	Dvojhlas	267
15.	4.	Přechod k vícehlasu	272
15.	5.	Postup při nácviku dvojhlasé (vícehlasé) písni	274
16.		Problémy hudební percepce (Vl. Koula)	276
16.	1.	V ýchova k vnímání a chápání hudebního díla	276
16.	2.	Ideová, umělecká a pedagogická kritéria výběru skladeb	277
16.	3.	Psychologické, estetické a sociologické předpoklady vnímání a prožívání hudby	278
16.	4.	Rozvoj hudebních představ, představivosti a paměti jako předpoklad estetického vnímání hudby	281
16.	5.	Intuitivní přístup k poslouchané skladbě, jeho smysl a význam v pedagogické procesu	282
16.	6.	Sepětí poslechových činností s ostatními hudebními akti- vitami. Speciální úkoly k mobilizaci pozornosti při poslechu	283
16.	6. 1.	V ýznam vlastní interpretační a tvořivé činnosti žáků při vnímání hudby	285

16. 7.	Metody rozboru a výkladu hudebních skladeb	286
16. 7. 1.	Hudebně vyjadřovací prostředky, jejich funkčnost a vztahy, význam hudební formy	289
16. 7. 2.	Sdělovací možnosti hudby. Hudební obsah. Hudební symbolika	290
16. 8.	Restrukturace hudebního díla. Analýza. Syntéza	292
16. 9.	Spojení hudebně naukových poznatků s chápáním hudebního díla	294
16. 10.	Metodický postup při výkladu hudební skladby	294
16. 10. 1.	Ukázka rozboru a metodického postupu na vybraných skladbách	297
16. 11.	Usměrňování spontánních hudebních zájmů žáků, kultivace jejich vkusu. Vytváření hodnotících kritérií a postojů v oblasti tzv. populární hudby	305
17.	Moderní didaktická technika (<i>Fr. Sedlák</i>)	307
17. 1.	Volba hudebního nástroje	307
17. 2.	Gramofonová deska a přehrávací zařízení	309
17. 3.	Využití magnetofonu	311
17. 4.	Audiovizuální pomůcky	312
17. 5.	Vizuální pomůcky	312
17. 6.	Význam speciální pracovny pro hudební výchovu	313
18.	Mimotřídní a mimoškolní hudební výchova jako nedílná součást vyučovacího procesu (<i>Vl. Koula</i>)	316
18. 1.	Organizace hudebního života ve škole. Hudební výchova jako důležitá složka estetického prostředí školy	316
18. 2.	Instrumentální kroužky. Organizace, typy, výběr hudebního materiálu	317
18. 3.	Pěvecké kroužky na škole (<i>J. Vrchotová</i>)	318
18. 4.	Hudební besedy a koncerty pro mládež (<i>Vl. Koula</i>)	322
18. 5.	Hudební výchova v celodenním školním systému. Spolupráce s LŠU	323
18. 6.	Hudební výchova v PO SSM, školních klubech a prázdninových táborech	324
19.	Otázky řízení hudebněvýchovné práce (<i>J. Vrchotová</i>)	325
19. 1.	Ředitel školy	325
19. 2.	Školní dozor	325
19. 3.	Předmětové komise, metodická sdružení, pomoc metodiků OPS, KPÚ	326
20.	Studijní literatura (<i>Fr. Sedlák</i>)	327
20. 1.	Seznam literatury pro dětskou knihovnu	327
20. 2.	Studijní literatura pro učitele	328
	Rejstřík osob	338
	Rejstřík věcný	342